

Badanie efektywności współpracy między instytucjami edukacyjnymi, przedsiębiorstwami i administracją publiczną w zakresie budowania atrakcyjnej oferty edukacyjnej

X Posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji
15.05.2026 r.

Cele badania

- ✓ Kompleksowa ocena efektywności współpracy między instytucjami edukacyjnymi, przedsiębiorstwami i administracją publiczną
- ✓ Zidentyfikowanie istniejących partnerstw i sieci współpracy oraz form współpracy, diagnoza potencjału organizacji do tworzenia nowych rozwiązań w tym obszarze, analiza dobrych praktyk (krajowych i zagranicznych), opracowanie rekomendacji możliwych rozwiązań w zakresie tworzenia partnerstw i sieci współpracy

Zakres przedmiotowy badania

- ✓ Szkoły ponadpodstawowe prowadzące kształcenie zawodowe: technika, branżowe szkoły I i II stopnia, szkoły policealne z terenu województwa śląskiego
 - ✓ Przedsiębiorstwa działające na terenie województwa śląskiego
 - ✓ Podmioty administracji publicznej odpowiedzialne za szkolnictwo zawodowe w województwie śląskim
-

Metodologia

Triangulacja metodologiczna (*desk research*, badanie ilościowe i jakościowe, różne grupy respondentów)

Badania ankietowe CAWI:

- ✓ z dyrektorami szkół zawodowych, **N=170**
- ✓ z przedstawicielami kadry zarządzającej przedsiębiorstw funkcjonujących w województwie śląskim, **N=400**
- ✓ z przedstawicielami podmiotów administracji publicznej odpowiedzialnych za prowadzenie szkół zawodowych, **N=21**

Wywiady telefoniczne CATI

- ✓ z dyrektorami szkół zawodowych współpracujących z przedsiębiorstwami, **N=34**

Wywiady grupowe FGI

- ✓ po 1 na terenie każdego z czterech subregionów województwa śląskiego, **N=4**

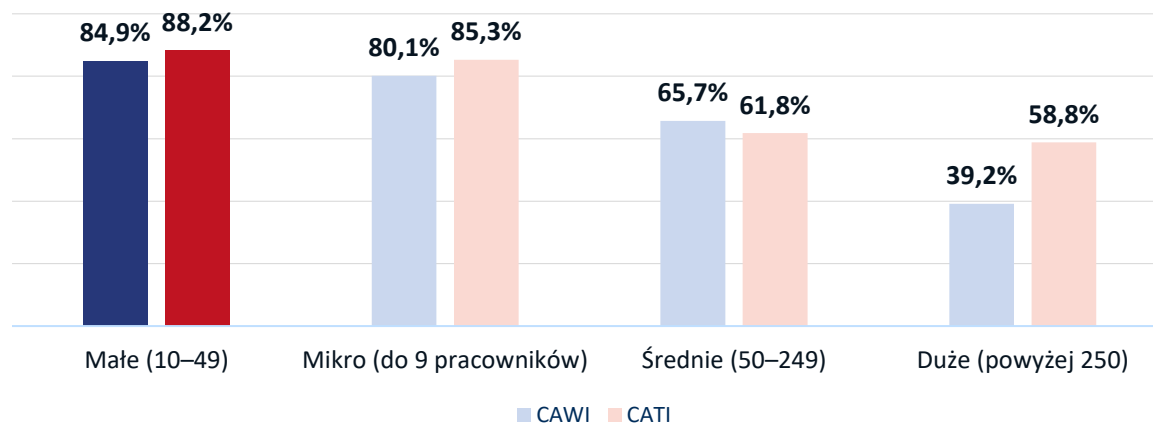

WYNIKI BADANIA

WYNIKI BADANIA

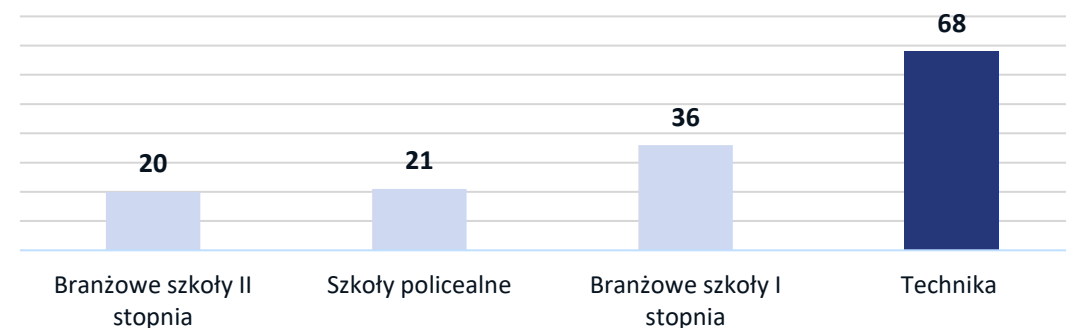
Formy współpracy pomiędzy instytucjami edukacyjnymi, przedsiębiorstwami i administracją publiczną w województwie śląskim (relacje trójstronne i dwustronne)

Z jakimi typami przedsiębiorstw współpracuje/współpracowała szkoła?

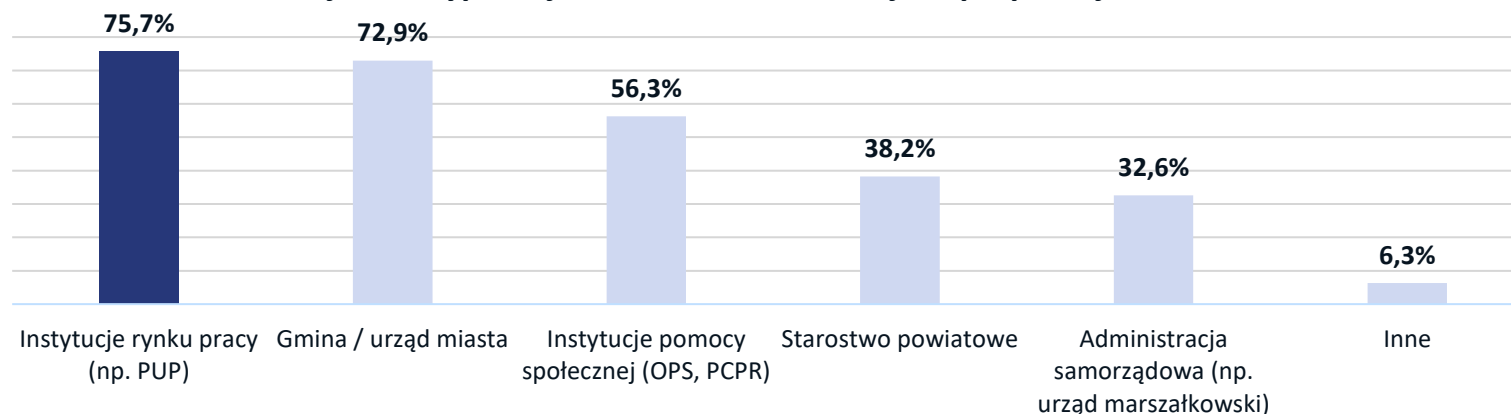
Źródło: badanie CATI z dyrektorami szkół, N=34 i CAWI z dyrektorami szkół, N=170

Z jakimi typami szkół Państwo współpracują/współpracowali? (pytanie do przedsiębiorców)

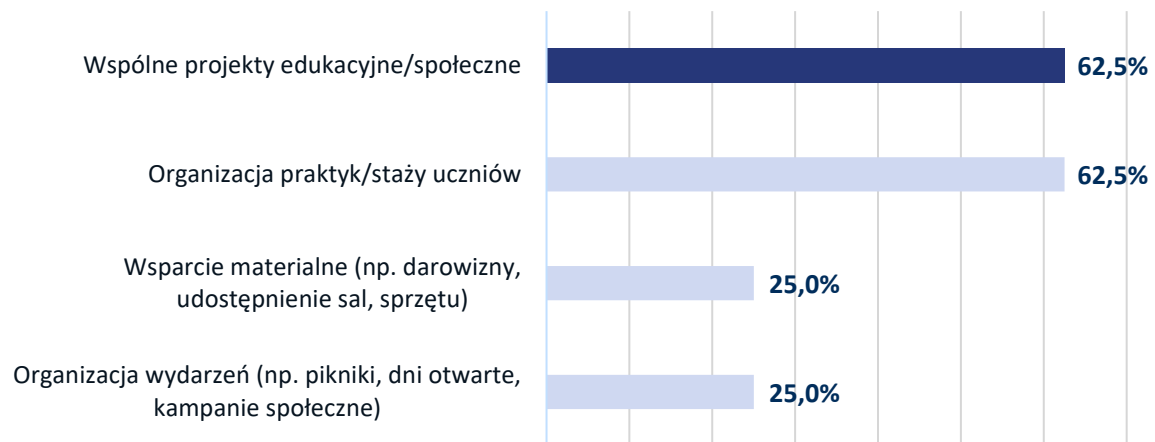
Źródło: badanie CAWI z przedstawicielami przedsiębiorstw, N=86

Z jakimi typami jednostek administracji współpracuje szkoła?

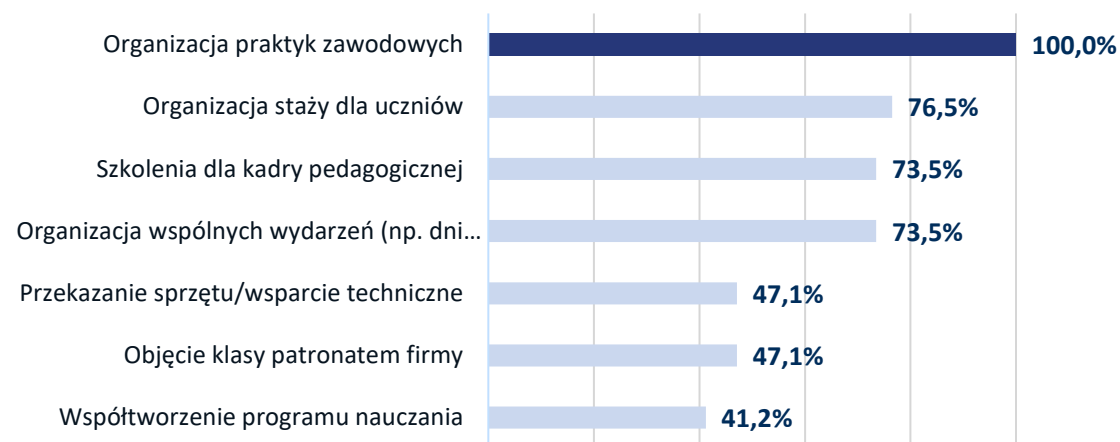
Źródło: badanie CAWI z dyrektorami szkół, N=170

Formy współpracy szkół z administracją publiczną

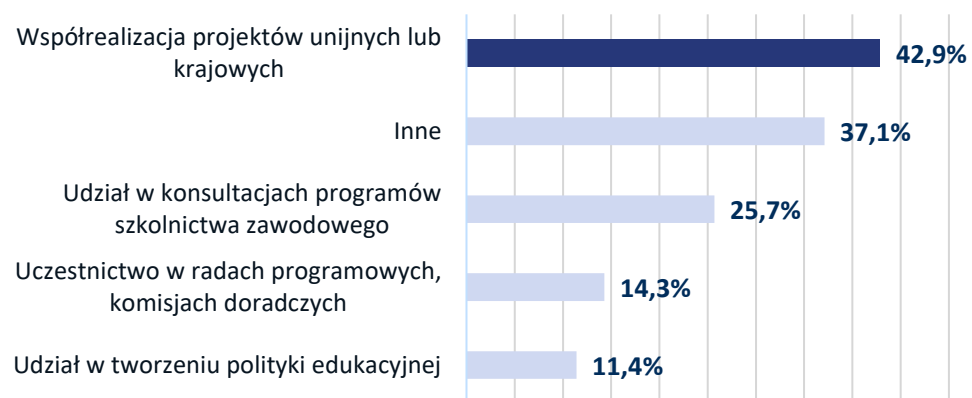
Źródło: badanie CAWI z dyrektorami szkół, N=170

Formy współpracy szkół z przedsiębiorstwami

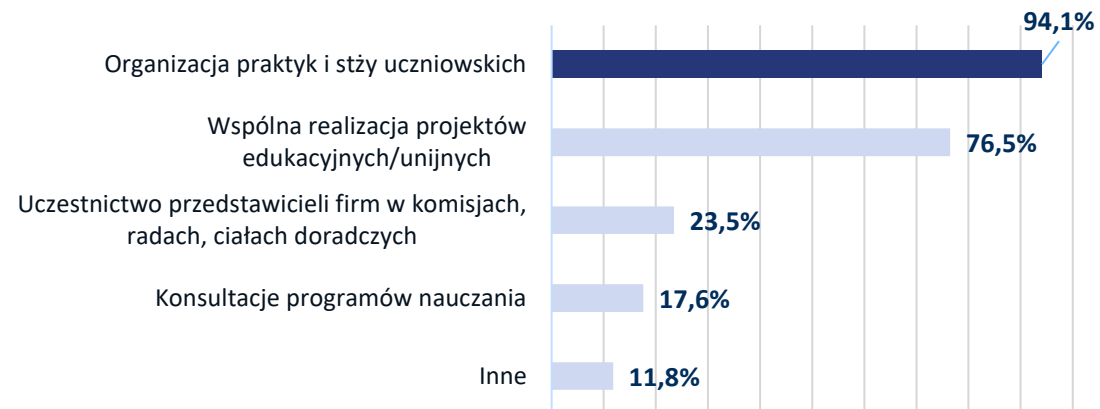
Źródło: badanie CATI z dyrektorami szkół, N=34

Współpraca przedsiębiorstw z administracją publiczną

Źródło: badanie CAWI z przedstawicielami przedsiębiorstw, N=35

Współpraca administracji publicznej z przedsiębiorstwami

Źródło: badanie CAWI z przedstawicielami jednostek administracji publicznej, N=17

Cechy instytucji edukacyjnych, przedsiębiorstw i administracji publicznej podejmujących współpracę w województwie śląskim

1. Cechy instytucji edukacyjnych

Struktury odpowiedzialne za współpracę z biznesem:

- Ok. **1/3** szkół ma powołany zespół ds. kontaktów z przedsiębiorstwami.
- **Ponad 60%** szkół wskazuje na **jedną osobę odpowiedzialną za tę współpracę** - najczęściej **dyrektora** (68,7%).

Struktury odpowiedzialne za kontakty z administracją publiczną:

- **W ponad 2/3** szkół istnieje wyznaczona osoba lub zespół do kontaktu z administracją.
- 33,1% szkół ma formalny zespół, a 33,1% powierza to jednej osobie (głównie dyrektorowi - 78,6%).

Praktyki organizacyjne (na podstawie FGI):

- W wielu szkołach **nie ma formalnie wyznaczonych stanowisk** do współpracy z przedsiębiorstwami.
- **Współpracę realizują osoby decyzyjne:** przede wszystkim **dyrektorzy**, a także kierownicy kształcenia praktycznego lub pojedynczy nauczyciele zawodowi.
- Współpraca często ma **charakter doraźny, incydentalny**, zależny od bieżących potrzeb i zasobów szkoły.

2. Cechy przedsiębiorstw podejmujących współpracę

- Współpracujące firmy pochodzą najczęściej z branż:
 - **przemysłowej**
 - **budowlanej**
 - **mechatronicznej**
 - **energetycznej**
 - **stolarki otworowej**
- Są to przedsiębiorstwa cechujące się **proaktywną postawą w zakresie kształcenia przyszłych pracowników**
- Przejawiają gotowość do inwestycji w edukację, m.in. poprzez:
 - obejmowanie **patronatów** nad klasami
 - tworzenie **programów stażowych**
 - finansowanie **stypendiów**
 - **doposażanie pracowni** szkolnych (np. Mostostal Zabrze)

3. Cechy jednostek administracji publicznej

- Są to instytucje gotowe do regularnej współpracy, choć szkoły nie zawsze mają formalne struktury do kontaktu z nimi
- **Administracja częściej niż biznes funkcjonuje w modelu instytucjonalnym**
 - szkoły mają w tym obszarze **bardziej uregulowane, stałe kontakty**, choć często **przypisane jednej osobie (najczęściej dyrektorowi)**

Czynniki wpływające na nawiązanie współpracy pomiędzy instytucjami edukacyjnymi, przedsiębiorstwami i administracją publiczną w województwie śląskim (w podziale na wewnętrzne i zewnętrzne)

Czynniki wewnętrzne

Po stronie instytucji edukacyjnych

- **Motywacje szkół do współpracy z przedsiębiorstwami:**

- podniesienie poziomu kształcenia (65,7%),
- odpowiedź na wymogi rynku pracy (48,8%).

- **Motywacje szkół do współpracy z administracją publiczną:**

- dostosowanie działalności placówki do lokalnych potrzeb (55,2%),
- lepsze przygotowanie uczniów do życia obywatelskiego (48,8%),
- wspieranie lokalnej społeczności i gospodarki (41,8%),
- promocja szkoły (40,3%).

- **Inicjowanie współpracy:**

- z przedsiębiorstwami: współpraca najczęściej wynika z wspólnej inicjatywy szkół i firm (47,0%) lub wyłącznej inicjatywy szkoły (43,4%);
- z administracją publiczną: dominująca jest inicjatywa szkoły (58,2%) - część szkół deklaruje brak współpracy z powodu niskiej responsywności administracji.

- **Czynniki organizacyjne i kulturowe**

- kompetencje i motywacja zespołów,
- kultura organizacyjna poszczególnych instytucji,
- zaangażowanie pracodawców i uczniów,
- relacje interpersonalne (np. osobiste kontakty pracowników szkół z pracodawcami).

Czynniki zewnętrzne

- **Instrumenty finansowe i programowe wspierające partnerstwa, m.in.:**

- Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027,
- EFS+,
- Erasmus+,
- FERS.

- **Warunki gospodarcze regionu:**

- silna industrializacja województwa,
- proces zielonej transformacji,
- rosnący popyt na specjalistów w branżach: OZE, automatyka, logistyka, przetwórstwo przemysłowe.

WYNIKI BADANIA

Ocena współpracy pomiędzy instytucjami edukacyjnymi, przedsiębiorstwami i administracją publiczną w województwie śląskim

Jakie cele powinna realizować współpraca szkoły z przedsiębiorstwami?

Źródło: badanie CATI z dyrektorami szkół, N=34

Najważniejsze korzyści współpracy

Z perspektywy szkół

- ✓ **lepsze przygotowanie uczniów do pracy zawodowej (94,1%)**
- ✓ **Uczniowie są uznawani za największych beneficjentów współpracy szkoła-przedsiębiorstwo (97,1% dyrektorów)**

Z perspektywy administracji publicznej

- ✓ **ułatwienie uczniom wejścia na rynek pracy (100%)**
- ✓ **wsparcie w realizacji projektów krajowych i unijnych (61,2%)**

Z perspektywy przedsiębiorstw

- ✓ **pozyskanie przyszłych pracowników (75,6%)**
- ✓ **zwiększenie rozpoznawalności firmy w regionie (60,0%)**

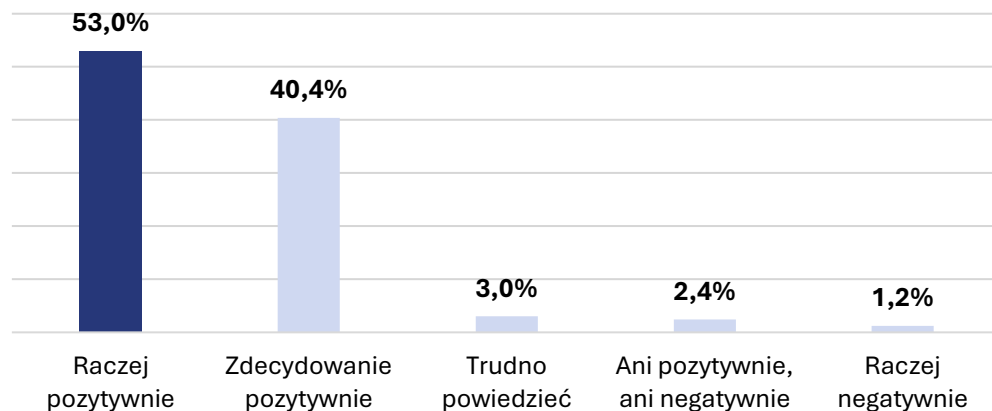
Korzyści obustronne (FGI)

- ✓ **Szkoły: możliwość wsparcia ze strony firm (np. wyposażenie, dofinansowanie)**
- ✓ **Przedsiębiorstwa: uczą się nowych sposobów pracy z młodymi pracownikami**

WYNIKI BADANIA

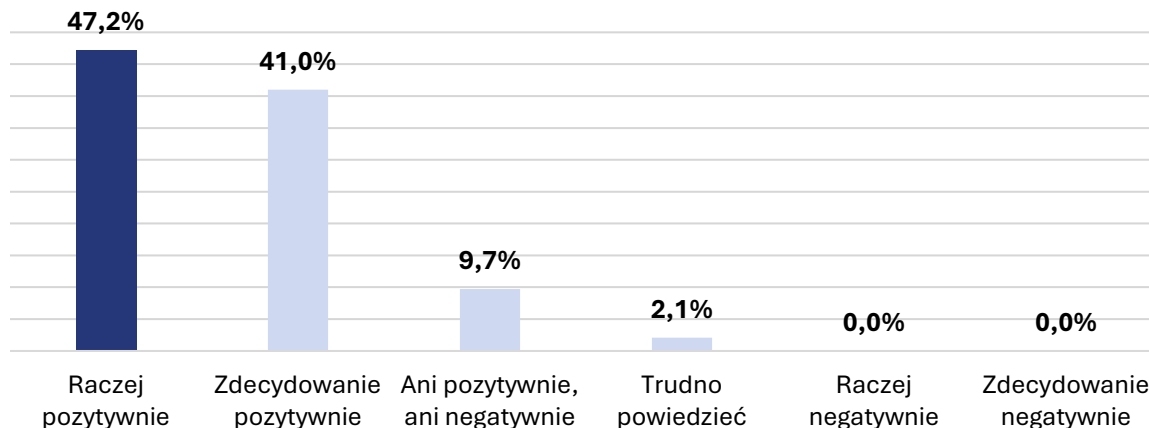
Ocena współpracy pomiędzy instytucjami edukacyjnymi, przedsiębiorstwami i administracją publiczną w województwie śląskim

Jak oceniają Państwo adekwatność zakresu współpracy z przedsiębiorstwami?

Źródło: badanie CAWI z dyrektorami szkół, N=170

Jak oceniają Państwo adekwatność współpracy z administracją publiczną?

Źródło: badanie CAWI z dyrektorami szkół, N=170

Ocena efektywności i adekwatności współpracy

Współpraca szkoła–przedsiębiorstwo

Bardzo pozytywna ocena:

- ✓ 53,0% – ocenia raczej pozytywnie
- ✓ 40,0% – ocenia zdecydowanie pozytywnie
- ✓ **0% ocen zdecydowanie negatywnych**

Najbardziej efektywne formy współpracy:

- ✓ **praktyki zawodowe i staże (88,6%)**

Współpraca szkoła–administracja publiczna

Również oceniana **wysoko** – łącznie **88,2%**

odpowiedzi „raczej” lub „zdecydowanie pozytywnie”

Dobre praktyki w innych województwach Polski, w regionach Unii Europejskiej oraz państw wysoko rozwiniętych, w zakresie tworzenia partnerstw i sieci współpracy

Dobre praktyki z innych województw

- Współpraca oparta jest na **stałych partnerstwach**, a nie jednorazowych projektach.
- Najbardziej efektywne regiony (np. pomorskie, wielkopolskie, dolnośląskie) tworzą **lokalne sieci i klastry współpracy** edukacji, biznesu i samorządów.
- Kluczowe działania obejmują:
 - **modernizację infrastruktury szkół,**
 - **projektowanie kierunków kształcenia i programów** z pracodawcami,
 - **rozwijanie praktyk, staży, kursów i szkoleń branżowych,**
 - **zwiększanie dostępności szkoleń dla nauczycieli.**
- Współpraca jest ściśle powiązana z **lokalnymi rynkami pracy** i ich potrzebami.
- Samorzady pełnią rolę **koordynatorów i integratorów**, zapewniając stabilność i dostęp do środków zewnętrznych (szczególnie funduszy UE).
- Efektem jest tworzenie **lokalnych ekosystemów kompetencji**, wspierających rozwój uczniów, dorosłych i pracodawców.

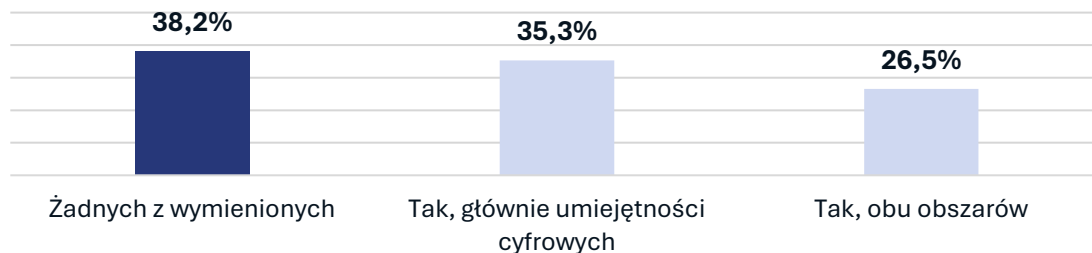
Dobre praktyki z innych państw UE i wysoko rozwiniętych

- W modelach skandynawskich szkoły działają jako **centra kompetencji** integrujące kształcenie, innowacje i współpracę z biznesem.
- W Niemczech i Austrii podstawą jest **kształcenie dualne** – ścisła kooperacja szkół i przedsiębiorstw oraz wspólne standardy kwalifikacji.
- Kraje południa Europy rozwijają **centra doskonałości i klastry**, łączące firmy, szkoły, uczelnie i administrację w celu transferu technologii.
- Państwa takie jak Japonia i Kanada tworzą **regionalne huby specjalizacji** w obszarach cyfryzacji, zielonych technologii i innowacji.
- Wspólne elementy dobrych praktyk:
 - **długoterminowa i sformalizowana** współpraca,
 - **wspólne** tworzenie programów nauczania,
 - **silne powiązanie systemu edukacji z gospodarką,**
 - **inwestycje** w nowoczesną infrastrukturę i technologie.

WYNIKI BADANIA

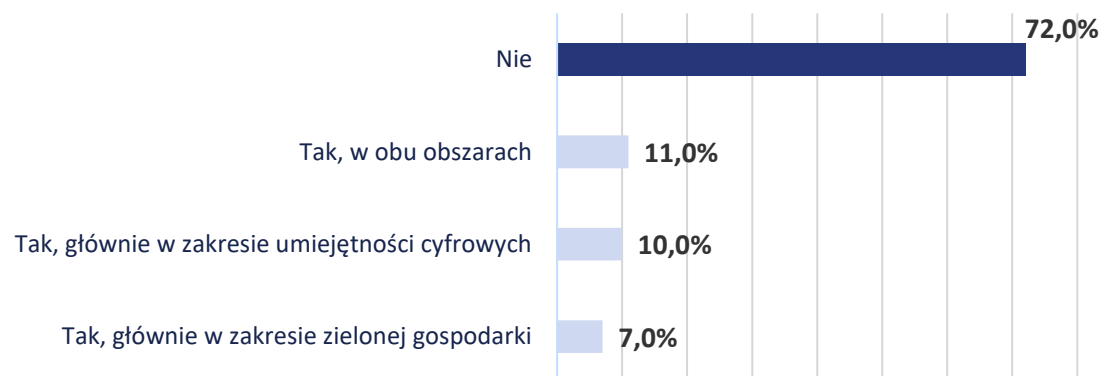
Tworzenie partnerstw i sieci współpracy z uwzględnieniem obszarów: umiejętności cyfrowe i sektor zielonej gospodarki

Czy współpraca Państwa szkoły z przedsiębiorstwami dotyczy również obszarów zielonej gospodarki lub umiejętności cyfrowych?

Źródło: badanie CATI z dyrektorami szkół, N=34

Czy współpraca ze szkołami zawodowymi dotyczy także obszarów zielonej gospodarki lub umiejętności cyfrowych? (pytanie do przedsiębiorców)

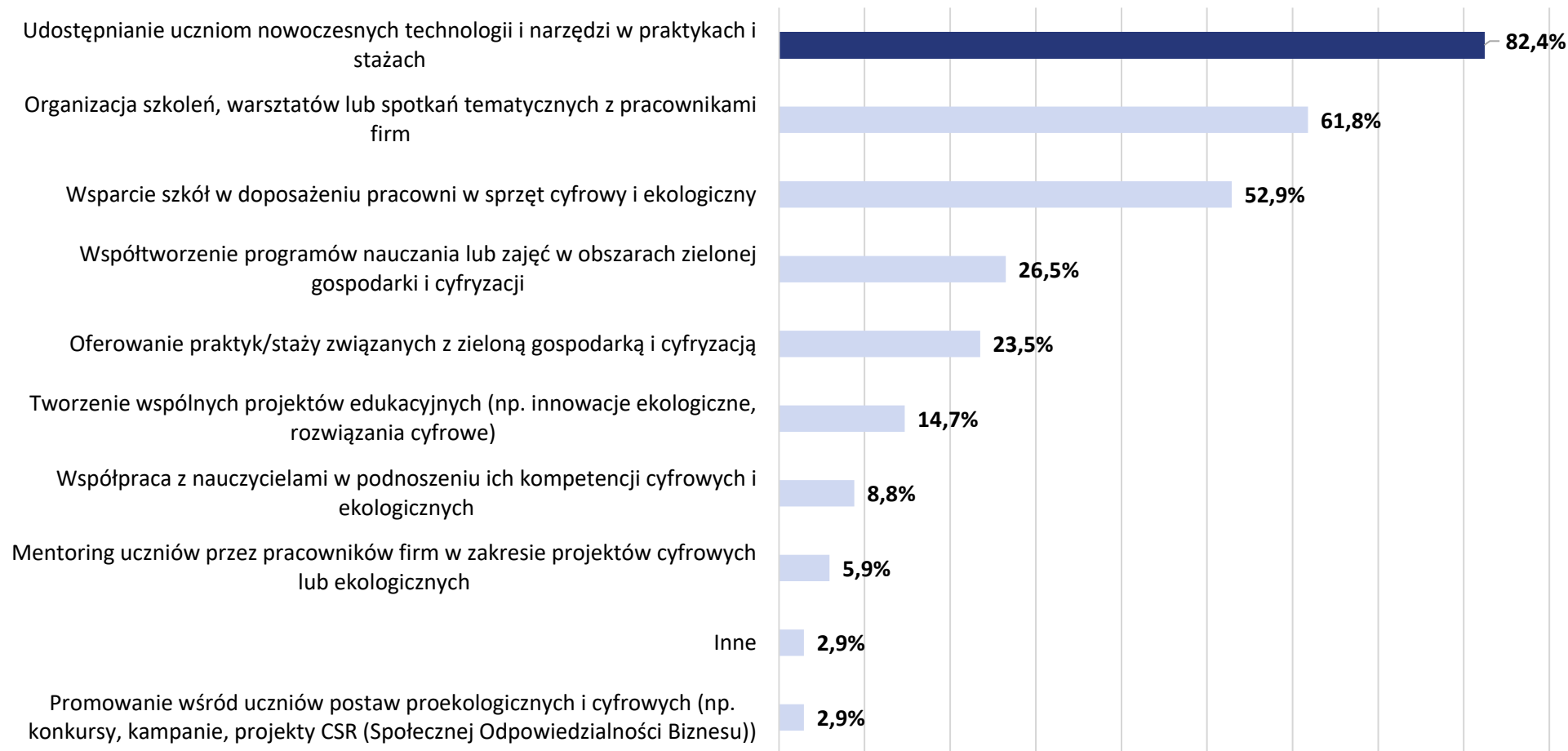

Źródło: badanie CAWI z przedstawicielami przedsiębiorstw, N=100

Oddolne inicjatywy związane z edukacją ekologiczną i cyfrową pojawiają się **sporadycznie** i głównie w subregionie centralnym lub zachodnim (na podstawie analizy FGI z dyrektorami szkół).

Inicjatywy dotyczą konkursów ekologicznych, konferencji, cyberbezpieczeństwa (prowadzone przez policję), „Otwarta szafa”, działania z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej).

Inicjatywy ze strony przedsiębiorstw, które mogłyby lepiej wspierać rozwój umiejętności cyfrowych i działań na rzecz zielonej gospodarki

Źródło: badanie CATI z dyrektorami szkół, N=34

WNIOSKI I REKOMENDACJE

- ✓ **Ograniczone środki na doposażenie szkół.** Rekomenduje się zwiększenie stałego finansowania infrastruktury i sprzętu oraz rozwój partnerstw szkoła–biznes.
- ✓ **Współpraca szkół z firmami ma często charakter incydentalny.** Potrzebne jest wyznaczenie osób lub zespołów odpowiedzialnych za relacje z otoczeniem gospodarczym.
- ✓ **Bariery prawne i organizacyjne utrudniają praktyki uczniów, szczególnie niepełnoletnich.** Rekomendowane jest większe uelastycznienie przepisów i uproszczenie formalności.
- ✓ **Brakuje centralnej lub regionalnej bazy przedsiębiorstw współpracujących ze szkołami.** Należy stworzyć narzędzie ułatwiające kojarzenie szkół z firmami/cyfrowa platforma pośrednictwa zarządzana regionalnie, łącząca szkoły, przedsiębiorstwa i instytucje rynku pracy.
- ✓ **Przedsiębiorcy nie zawsze dostrzegają korzyści ze współpracy ze szkołami.** Wskazane jest wprowadzenie zachęt finansowych i działań promocyjnych.
- ✓ **Niska motywacja części uczniów osłabia efektywność praktyk.** Potrzebne są mechanizmy zwiększające atrakcyjność udziału w praktycznej nauce zawodu - wsparcie finansowe dla uczniów i firm oraz większe zaangażowanie instytucji pośredniczących w organizację współpracy.
- ✓ **Starzenie się kadry nauczycieli zawodowych ogranicza rozwój szkolnictwa branżowego.** Konieczny jest program wzmacniający kompetencje i napływ nowych specjalistów/finansowanie studiów podyplomowych, kursów branżowych, staży w firmach oraz programów mentoringowych.
- ✓ **Brakuje systemowego doradztwa zawodowego już na etapie szkoły podstawowej.** Rekomenduje się wcześniejsze i praktyczne wprowadzenie uczniów w świat zawodów poprzez warsztaty branżowe, wizyty w firmach, spotkania z doradcami zawodowymi i współpraca z WUP/PUP.

Wskazujemy drogę od 1996 r.

[ASMRESEARCH.PL](https://asmresearch.pl)

[NEURODATA.PL](https://neurodata.pl)

research
solutions
strategy

NeuroLab
neuromarketing research

